

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 15. prosince 2022 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radka Šnajdra a soudkyň JUDr. Jany Kurešové a Mgr. Andrey Martiníkové o odvolání obžalovaného [REDACTED] narozeného [REDACTED] v Mostě, proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 27. července 2022, č. j. 3 T 41/2020-294,

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek **zrušuje** ve výroku o náhradě škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu při nezměněných výrocích o vině, trestu a náhradě škody poškozené [REDACTED] rozhoduje tak, že

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný **povinen** na náhradě škody zaplatit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČ: 41197518, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, částku 1 291 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 1 291 Kč od právní moci rozsudku do zaplacení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 27. 7. 2022, č. j. 3 T 41/2020-294 byl obžalovaný [REDACTED] uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku, jehož se podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že dne 28. září 2019 v Mostě, v blíže nezjištěné době mezi 22:00 a 23:40 v ulici [REDACTED] zakřičel na [REDACTED], narozenou [REDACTED] aby se zastavila, což uposlechla, přistoupil k ní, sdělil jí, že je hezká a chtěl by s ní něco zkusit, což výslovně odmítla s tím, že je zadaná, čehož nedbal, odvětil jí nezjištěným způsobem, který v [REDACTED] vzbudil z [REDACTED] obavy, a bez jejího souhlasu jí začal objímat a líbat, což pasivně z obav z jeho osoby strpěla a sdělila mu, že na tomto místě je takové chování nevhodné, kdy jí přikázal, aby za ním šla, což opět z obav uposlechla, otevřel dveře vchodu bytového domu č. p. [REDACTED] zavedl jí do

suterénu, kde jí u schodiště vložil do ruky svůj obnažený pyj a přikázal jí, aby jej rukou uspokojovala, kdy [REDAKCE] jej opět uposlechla, po chvíli jí uchopil za vlasy a ramena, přikázal jí, aby mu provedla felaci, což ze strachu rovněž vykonala, následně jí svlékl kalhoty, několikrát jí lehce kousl do břicha a začal provádět cunnilingus, což se [REDAKCE] nelíbilo, oblékla si kalhoty, ale [REDAKCE] začal provádět kopulační pohyby a kalhoty jí opět stáhl a oznámil jí, že pronikne svým penisem do její vagíny, kdy mu sdělila, že s tím nesouhlasí, načež jí oznámil, aby to provedla jinak, kdy ze strachu svolila k análnímu pohlavnímu styku, kdy [REDAKCE] se pohlavnímu styku nebránila z obavy, že v případě jejího odporu by jí obžalovaný ublížil.

2. Za tento trestný čin mu byl uložen podle § 185 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání čtyř let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Zároveň byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 31. 3. 2021, č. j. [REDAKCE], z rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 7. 1. 2020, č. j. [REDAKCE], z rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 6. 1. 2020, č. j. [REDAKCE] a z rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2019, č. j. [REDAKCE] jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu a výrok o upuštění od uložení souhrnného trestu z rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 13. 7. 2021, č. j. [REDAKCE].
3. O nároku poškozených na náhradu škody bylo rozhodnuto tak, že obžalovanému byla podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost zaplatit poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČO: 41197518, se sídlem Orlická 2020/4, Praha 3, částku 1 291 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15% ročně od právní moci rozsudku do zaplacení a podle § 229 odst. 1 tr. řádu byla poškozená [REDAKCE], nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
4. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce v zákonné lhůtě písemně odvolání, které zaměřil do výroku o vině i do výroku o trestu. Uvedl (*zkráceně*), že trvá na tom, že se nedopustil trestného činu znásilnění, pro který byl soudem prvního stupně uznán vinným a je naopak přesvědčen, že v řízení před soudem prvního stupně mu nebylo spáchání předmětného trestného činu prokázáno. Děj, který se odehrál, podle jeho názoru nenaplnňuje objektivní stránku trestného činu znásilnění a nebyla naplněna ani subjektivní stránka, jelikož neměl v úmyslu slečnu [REDAKCE] znásilnit. V úvahu také připadá posouzení předmětného jednání jako negativní skutkový omyl, jelikož nerozeznal a ani neměl možnost rozeznat, že by [REDAKCE] cokoliv toho večera činila dobrovolně.
5. Soud prvního stupně učinil svůj závěr na základě výpovědi [REDAKCE] a znaleckého posudku znalkyně Mgr. Zuzany Bouškové a jeho doplnku. Z výpovědi [REDAKCE] vyvodil dle jeho názoru závěry, které v něm nemají oporu, když sama poškozená v rámci své výpovědi uváděla, že jej utvrzovala v tom, že se jí celý akt líbí. Naopak z její výpovědi vyplynulo, že skutečně nemohl rozpoznat, že pohlavní styk poškozená mít nechce, když učinila dobrovolně vše, oč jí požádal. Znalecké zkoumání bylo podle jeho názoru soudem nesprávně posouzeno, resp. z něj byly vyvozeny závěry, které z něj nevyplývají. V úvahách o vině byly ze znaleckého posudku a výsledku znalkyně nedůvodně akcentovány pouze dílčí aspekty. Aspekty svědčící proti jeho vině zohledněny nebyly. Navíc jsou podle něj závěry znaleckého zkoumání nepřesvědčivé, jelikož si je znalkyně nedokázala u hlavního líčení obhájit; její odpovědi jsou nepřesvědčivé a často nejasného obsahu a nesrozumitelné. I z tohoto důvodu považuje za nepřijatelné, aby znalecký posudek byl jedním ze dvou klíčových důkazů.
6. Z provedené dokazování nevyplývá, že by došlo k donucení poškozené. Poté, co učinil poškozené návrh, se sice prvotně vyjádřila, že má kluka, ale následnému líbání aktivně nebránila. Následně řekla: „Tady je to blbě“. Tímto nedala impuls, aby přestal, ale naopak implicitně vyzvala

k pokračování, když navrhla změnu místa. Pak za ním šla dobrovolně, když jí navrhl, aby ho následovala. Ani při samotném sexuálním aktu nedošlo k překonávání odporu z jeho strany. K překonávání odporu ani dojít nemohlo, když poškozená žádný odpor nekladla. Z provedeného dokazování není patrné, že by při kontaktu s poškozenou použil násilí či pohrůzku násilí nebo pohrůzku jiné těžké újmy, resp. je patrný naprostý opak. Zdůraznil, že jej poškozená doprovázela po celý večer. Potkali přitom řadu lidí, měla u sebe telefon, kterým si mohla přivolat pomoc a měla řadu příležitostí, kdy se vzdálil a ona mohla odejít. To se však nestalo. Zároveň nemohlo dojít ani ke zneužití bezbrannosti. I kdyby nějaká skutečnost způsobující bezbrannost [REDAKCE] existovala (je však názoru, že neexistuje), nemohl by o tom mít ponětí, jelikož ji pouze náhodně potkal.

7. Tvrdí, že neměl v úmyslu [REDAKCE] znásilnit a je přesvědčen, že nebylo prokázáno jeho zavinění. [REDAKCE] nedala nijak explicitně najevo, že by se sexuálním stykem s ním nesouhlasila. Kdyby o sexuálním styku s ním nebyla zcela přesvědčena vnitřně nebo s ním dokonce vnitřně nesouhlasila, nemohl to z žádných jejích vnějších projevů poznat nebo dovodit. Naopak došlo k řadě situací, z nichž se mohl oprávněně domnívat, že [REDAKCE] s ním chce sex mít. Líbala se s ním, pak mu sdělila, že je dané místo k tomu nevhodné a následovala ho do vchodu domu a ani tam nijak neprojevila nesouhlas. Ze znaleckého posudku přitom vyplývá, že poškozená je osobou výrazně introvertní, s výraznými tendencemi k přizpůsobování se druhým. Její intelektové schopnosti popsala znalkyně jako zjevně podprůměrné. Dle znalkyně také vlivem snížených sociálních dovedností a vlivem jejího dětského smýšlení nebyla schopna přirozeně v situaci zareagovat. Závěry znaleckého zkoumání jsou dle jeho názoru nepřesvědčivé, jelikož si je znalkyně nedokázala u hlavního líčení obhájit; její odpovědi jsou nepřesvědčivé a často nejasného obsahu a nesrozumitelné, zejména pokud byla dotazována, jak by měl, případně jakákoli třetí osoba rozpoznat, že poškozená v dané situaci nechtěla mít pohlavní styk, když její jednání svědčilo o opaku. K těmto dotazům nebyla znalkyně schopna podat srozumitelnou odpověď, dotazům se vyhýbala odpověďmi, že jej nezná a nemůže toho hodnotit. Soud prvního stupně k tomu však žádným způsobem nepřihlédl. Namítl dále, že znalkyně uváděla při výpovědi informace, které byly výslovně v rozporu se znaleckým posudkem. Uváděla, že poškozená projevovala odpor, ale byla ovlivněna pouze jeho formou, ve znaleckém posudku je však výslovně uvedeno: “Stejně tak si nedovolila projevít odpor proti jednání podezřelého. Jednala tak, jak je zvyklá, dětsky, naivně, poslušně. Z osoby podezřelého měla strach, ale nedokázala si ve své situaci sama pomoci.” Nebo dále: “Bylo by přirozené, vzhledem k věku poškozené, kdy se jedná o věk dopívání, kdyby projevila proti tomu vzdor. Poškozená je prokazatelně zvyklá poslouchat, nedovolí si projev odporu proti tomu, co je po ní požadováno.” Současně při výpovědi [REDAKCE] uvedla: “Kromě toho, že mě objal a políbil mě na tvář, tak dělal jenom to, co jsem říkala.” To, že nemohl poznat, že [REDAKCE] pohlavní styk nechce, vyplývá taktéž z její výpovědi, když uvedla: “Obžalovaný mi nevyhrožoval, nepamatuji si, jestli mi řekl něco ošklivé. Když mám strach, tak udělám to, co ten člověk chce. Ten večer jsem s obžalovaným nechtěla trávit, bála jsem se, nedala jsem mu to najevo.” Poškozená uvedla, že dokonce v průběhu celého aktu odpověděla na jeho dotaz, zda se jí to líbí, že ano. Soud prvního stupně vycházel především z výpovědi poškozené, avšak pouze z částí, které svědčí v jeho neprospěch. Části výpovědi poškozené, které svědčí v jeho prospěch zcela záměrně ignoroval a ani se s nimi žádným způsobem v rozsudku nevypořádal.
8. Namítl, že soud prvního stupně v napadeném rozsudku uvádí, že zcela jednoznačně na podporu a vyvrácení výpovědi opačné, tj. výpovědi jeho, vyzněly dále důkazy nepřímé, když z mimosvěddeckých důkazů pak vykázal stěžejní význam znalecký posudek z oboru školství a kultura, odvětví psychologie a doplnění tohoto znaleckého posudku. Soud prvního stupně však nespecifikuje, které skutečnosti z tohoto znaleckého posudku vyplývají, a které má za prokázané a jakými úvahami se řídil. Pouze opisuje skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. To však činí odůvodnění rozsudku nepřesvědčivým.

9. Poukázal dále, že soud prvního stupně vycházel i z dalších důkazů, a to z kamerových záznamů a z ambulantní lékařské zprávy ze dne 1. 10. 2019. Je přesvědčen, že ani tyto důkazy jeho vinu žádným způsobem nedokazují. Z kamerových záznamů bylo zjištěno jediné to, že poškozená s ním vešla do domu, čekali na výtah, pozdravili se s jinou dvojicí osob a odjížděli s ní výtahem. Soud prvního stupně opět dovodil závěr, který z důkazů nevyplývá, když uvedl, že z kamerového záznamu je patrné, že poškozená se chová submisivně, nejistě, rozhodně nepůsobí šťastně ani k němu neprojevuje náklonnost, tedy že s pohlavním stykem s ním nesouhlasila. Dovožovat však závěr o projeveném nesouhlasu poškozené z kamerového záznamu je zcela absurdní. To, že poškozená stála s rukama v kapse ještě nevypovídá o tom, že by byla nešťastná nebo projevovala jakýkoliv nesouhlas, což ostatně potvrdila i znalkyně během svého výslechu. Z lékařské zprávy není patrné jakékoli poškození nebo trauma v oblasti intimních partií poškozené, což by nasvědčovalo nějakému násilnému jednání vůči poškozené. Soud prvního stupně sice lékařskou zprávou provedl důkaz, aniž byl však z této zprávy dovodil jakýkoli závěr. Soud prvního stupně se nijak nezabýval tím, jak poškozená působí na ostatní, jak se projevuje, zejména jak projevovala své pocity v předmetný večer a zda skutečně odpor projevila a zda vůbec mohl poznat, že poškozená s pohlavním stykem nesouhlasí, a to i přestože poškozená i znalkyně potvrdily, že existuje možnost, že to poznat nemohl. Podle jeho názoru tedy nebylo prokázáno naplnění subjektivní stránky trestného činu znásilnění. Případně přichází v úvahu posouzení, jako negativní omyl skutkový, neboť nevěděl, že faktická okolnost, která podmiňuje trestnost jeho činu, skutečně existuje. Netušil, že poškozená pohlavní styk nechce, protože na základě jejího jednání a chování, kdy ho sama následovala a nevyjádřila žádný nesouhlas či odpor, měl za to, že s pohlavním stykem souhlasí. Ani nevěděl a nemohl vědět, že se jedná o osobu, která nesouhlas nedokáže dát najevo. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a obžaloby jej zprostil, případně věc vrátil soudu prvního stupně.
10. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání podle hledisek uvedených v § 254 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku ve všech jeho výrocích, a to z hlediska námitek, které byly obžalovaným uplatněny, přezkoumal i správnost řízení rozsudku předcházejícího a dospěl k následujícím závěrům.
11. V řízení, které předcházelo vyhlášení napadeného rozsudku, nedošlo k porušení ustanovení trestního řádu, řízení netrpí vadami či nedostatky, které by měly vliv na věcnou správnost rozsudku v kterémkoliv z jeho výroků. Obžalovanému bylo řádně doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání pro skutek popsáný ve výroku o vině napadeného rozsudku, pro který na něj také byla podána obžaloba. V řízení byla plně respektována všechna jeho procesní práva, včetně práva na obhajobu, ostatně je od počátku trestního stíhání obhajován obhájcem, který mu byl ustanoven, jelikož si sám obhájce na plnou moc nezvolil, přičemž obhájce měl možnost účastnit se všech úkonů trestního řízení již od řízení přípravného. Soud prvního stupně ve svém rozhodnutí vycházel z důkazů, které byly opatřeny zákonným způsobem, a takovým je také v hlavním líčení provedl. Odvolací soud v jeho procesním postupu nezjistil žádnou vadu.
12. K objasnění věci provedl soud prvního stupně dokazování v potřebném a dostatečném rozsahu, v rozsahu nezbytném ke zjištění skutkového stavu věci nevzbuzujícího důvodné pochybnosti, a tedy dokazování ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu úplné, a při svém rozhodování z takto zjištěného skutkového stavu správně vycházel. V rámci hlavního líčení vyslechl obžalovaného, svědky, jejichž výpovědi měly pro rozhodnutí ve věci zásadní význam, tedy poškozenou [REDAKCE], svědkyně [REDAKCE] a [REDAKCE] dále znalkyni Mgr. Zuzanu Bouškovou a provedl důkaz relevantními listinami, zejména lékařskými zprávami a znaleckým posudkem z oboru školství a kultura, odvětví psychologie včetně jeho dodatku, jakož i kamerovými záznamy.
13. Podstatou námitek obžalovaného je nesprávnost hodnocení důkazů soudem prvního stupně, které ve svém důsledku vedlo k odsuzujícímu výroku napadeného rozsudku. Odvolací soud však

v tomto směru jeho námitkám důvodnost nepřiznal, když dospěl k závěru, že soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů způsobem, který mu trestní řád ukládá, tedy v souladu s procesní zásadou volného hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 tr. řádu zhodnotil provedené důkazy na základě svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. V písemném odůvodnění napadeného rozsudku, které splňuje kritéria obsažená v § 125 odst. 1 tr. řádu, po rekapitulaci důkazů, které v hlavním líčení provedl a z nichž ve svém rozhodnutí vycházel, vyhodnotil jejich obsah a zároveň podrobně vyložil a odůvodnil, jaké skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel, jakými úvahami se při hodnocení provedených důkazů řídil, proč tomu kterému důkazu přiznal či naopak nepřiznal věrohodnost, reagoval na námitky obžalovaného které uplatnil již v hlavním líčení, a vyřešil je způsobem, kterému odvolací soud v zásadě nemůže vytknout pochybení.

14. Námitky obžalovaného v podaném odvolání jsou v podstatě pouze opakováním jeho obhajoby z řízení před soudem prvního stupně a téměř všechny jsou zaměřeny proti hodnocení důkazů soudem prvního stupně. Za situace, kdy tento soud vycházel z důkazů před ním provedených, přičemž jeho závěry mají v obsahu těchto důkazů oporu, pak takové námitky nejsou důvodné. Jedinou výjimkou by bylo, pokud by odvolací soud zjistil extrémní nesoulad mezi obsahem provedených důkazů a závěrem soudu prvního stupně o vině. To se však v daném případě nestalo. Pokud hodnocení důkazů soudem prvního stupně neodporuje zásadám formální logiky, což je i tento případ, je odvolací soud tímto hodnocením zásadně vázán (srov. § 263 odst. 7 tr. řádu), když sám žádné další dokazování neprováděl. Soud prvního stupně tedy nikterak nepochybil, když po provedeném dokazování dospěl k závěru, že se skutek, jenž byl obžalovanému kladen podanou obžalobou za vinu, stal a uznal jej jím vinným.
15. Vzhledem k úplné, přesvědčivé a vnitřně konzistentní argumentaci soudu prvního stupně lze na odůvodnění napadeného rozsudku zcela odkázat, aniž by odvolací soud jednotlivé argumenty a hodnocení opakoval. Odvolací soud tedy s odkazem na odůvodnění napadeného rozsudku pod body 7. až 9. pouze rekapituluje, že soud prvního stupně nikterak nepochybil, pokud vzal za základ svých skutkových zjištění zejména výpověď poškozené [REDAKCE] podpořenou znaleckým posudkem a kamerovými záznamy. Obžalovaný potvrdil, že se na místě činu v době jeho spáchání nacházel a potvrdil rovněž, že mezi ním a poškozenou došlo k většině intimních kontaktů tak, jak jsou popsány ve výroku o vině napadeného rozsudku. Obhájce se pouze tím, že poškozená jednala dobrovolně. Tato jeho obhajoba je však spolehlivě vyvrácena výpovědí poškozené, která věrohodně popsala, jakého jednání se vůči ní obžalovaný dopustil. Z výpovědi poškozené především vyplývá, že minimálně dvakrát vyslovila s jednáním obžalovaného nesouhlas. Nejprve, když ji před domem objímal a políbil na tvář, poté uvnitř domu, když požadoval pohlavní styk. Vypověděla, že obžalovaný na její nesouhlas s pohlavním stykem reagoval tak, že pohlavní styk stále požadoval. Opakovaně ve své výpovědi vyjadřovala obavy z obžalovaného, kdyby jeho požadavkům nevyhověla. Popsala též velmi podrobně násilné jednání obžalovaného, mimo jiné, že ji v domě zatáhl za výtah, přitiskl na zeď, kde ji držel, kdy stála zády ke zdi, on byl opřený rukama proti ní a přikázal jí, aby mu provedla felaci.
16. Ani odvolací soud nemá o věrohodnosti poškozené pochyb, přičemž pokud si s odstupem času nebyla schopna některé skutečnosti vybavit, tak daná skutečnost není ve světle toho, že od spáchání skutku uběhla již značná doba, nijak překvapivá a nevzbuzuje pochyby o věrohodnosti poškozené. Zároveň si naopak před soudem i s uvedeným dlouhým časovým odstupem vybavovala další podrobnosti. Navíc nelze pominout, že závěr o věrohodnosti poškozené podporují též znalecká zjištění soudní znalkyně Mgr. Zuzany Bouškové, která u poškozené nenalezla motivy pro křivou výpověď, sklony k fabulacím či nepravdivým informacím. Výpověď poškozené vykazuje dle znalkyně z psychologického hlediska znaky specifické věrohodnosti, dále znalkyně shledala, že prožité události jsou pro poškozenou velmi citlivé a zatěžující (s tím koresponduje skutečnost, že u hlavního líčení při výpovědi plakala), událost vnímá jako traumatickou, vykazuje známky syndromu zneužití osoby, znaky posttraumatické stresové

poruchy, sociálních fobií a depresí a znaky oběti znásilnění, a že se obžalovaného bojí. Z kamerového záznamu je patrné, že poškozená se chová submisivně, nejistě, rozhodně nepůsobí šťastně ani neprojevuje k obžalovanému náklonnost. Obžalovaný má vůči ní naopak zjevnou převahu a působí dominantně. Věrohodnost poškozené pak nepřímo potvrzují též svědkyně [REDAKCE] a [REDAKCE], které shodně vypověděly, že poškozená se jim s násilným jednáním obžalovaného svěřila až následně, po podání trestního oznámení, přičemž nejprve jim sdělila pouze to, že jí byl odcizen telefon u čehož velmi plakala. Zároveň obě uvedly, že poškozená jim v zásadních věcech nikdy nelhala.

17. Soud prvního stupně proto správně uzavřel, že obžalovaný neměl žádný důvod domnívat se, že poškozená jedná dobrovolně, kdy v takovém případě by nebylo nutno překonávat její odpor fyzickým násilím, kterého se obžalovaný dopustil nejméně tím, že poškozenou zatáhl za výtah, natlačil ji na zeď a znemožnil jí odejít. Chování poškozené naopak žádné známky náklonnosti nevykazovalo, bylo zjevně odtahité, poškozená však především vyslovila s jednáním obžalovaného opakovaně nesouhlas. Zcela bezpředmětná je tak námitka obžalovaného, že jednal ve skutkovém omylu, jelikož nerozeznal a ani neměl možnost rozeznat, že by poškozená cokoliv toho večera činila nedobrovolně.
18. Pokud obžalovaný namítá, že poškozená nikterak nevolala o pomoc, ač se v domě nacházeli další lidé, tak toto je sice pravdou, avšak daná skutečnost je pro závěr o vině obžalovaného nepodstatná. Skutečnost, že poškozená nevolala o pomoc existenci skutkového děje nijak nevylučuje. Je třeba si uvědomit, že poškozená byla vystavena neočekávané mimořádné stresové situaci, byla otřesena, přičemž s ohledem na její věk a nezrálou, není překvapivé, že o pomoc nevolala. Navíc i zde je možno poukázat na znalecké závěry soudní znalkyně, která osobu poškozené hodnotila jako submisivní, plachou a nejistou.
19. Pokud obžalovaný poukazuje na to, že poškozená měla uvést, že se jí pohlavní styk líbil, sám obžalovaný uvádí, že se tak měla vyjádřit až po uskutečněním pohlavním styku, přičemž z její výpovědi je zřejmé, že tak učinila ze strachu z toho, co by následovalo, kdyby odpověděla záporně. Poškozená totiž ve své výpovědi opakovaně uváděla, že se obávala následků, které by nastaly, kdyby se obžalovanému nepodvolila. Jasně však uvedla, že pohlavní styk s obžalovaným mít nechtěla, a že svůj nesouhlas verbálně projevila. Obžalovaný však její nesouhlas nerespektoval a není tak pochyb o tom, že s poškozenou uskutečnil pohlavní styk přes její odpor, a že tedy musel vědět, že se ze strany poškozené jednoznačně o chtěný akt nejedná.
20. Neobstojí ani námitka obžalovaného, že znalkyně nebyla schopna odpovědět na dotaz obhajoby, zda mohl obžalovaný poznat, že se poškozené akt nelíbí, a že proto závěry znaleckého posudku v hlavním líčení neobhájila. K tomu je nutno uvést, že znalkyně odpověděla na všechny jí položené otázky a závěry podaného znaleckého posudku řádně odůvodnila. Pokud se pak k uvedenému dotazu obhajoby vyjádřila tak, že obžalovaného nezná, že nemá podklady z jeho psychologického vyšetření, a proto nemůže posoudit jeho reakce, jednalo se naopak o odpověď velmi korektní.
21. Jako správné byly vyhodnoceny i úvahy soudu prvního stupně ohledně právní kvalifikace jednání obžalovaného, a i v tomto směru lze odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku. Soud prvního stupně postupoval zcela v souladu se zákonem, pokud jednání popsané ve výroku napadeného rozsudku kvalifikoval jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku, který obžalovaný jak po subjektivní, tak i objektivní stránce naplnil, když poškozenou za užití fyzické síly s cílem překonat její odpor donutil k pohlavnímu styku, přičemž poškozené v dané době nebylo ještě osmnáct let, a byla v tedy dítětem ve smyslu ustanovení § 126 tr. zákoníku. Je třeba se ztotožnit se soudem prvního stupně též v tom, že obžalovaný se jednání dopustil v úmyslu nepřímém dle § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, když v daném ohledu odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku v bodě 10. Obžalovaný svým

jednáním porušil objekt tohoto zločinu, tj. zájem na ochraně svobody rozhodování v sexuální oblasti tím, že poškozenou násilím donutil k pohlavnímu styku.

22. Byť lze seznat menší intenzitu odporu poškozené, s níž obžalovaný vykonal pohlavní styk, zcela jistě se jednalo o dostatečně nesouhlasný projev poškozené s pohlavním stykem (viz opakované slovní vyjádření nesouhlasu). Pro úpornost, s níž obžalovaný jednal, a v útoku pokračoval i navzdory tomuto verbálnímu projevu poškozené a na základě fyziologických projevů jejího těla, kdy poškozená sama aktivně žádnou činnost směřující k pohlavnímu styku nevykonávala, k žádné činnosti nenabádala, pouze plnila příkazy obžalovaného, je z hlediska subjektivní stránky zjevné, že obžalovaný neměl zájem o dobrovolné upuštění od svého záměru.
23. S ohledem na všechny tyto skutečnosti je zřejmé, že obžalovaný byl zcela důvodně postaven před soud, protože trestní represe je v tomto případě nezbytná. Škodlivost stíhaného jednání obžalovaného je pro společnost značně vysoká, a nepostačuje proto postih podle jiných odvětví práva.
24. Pochybení nebylo shledáno ani ve výroku o trestu. Otázce trestu věnoval soud prvního stupně náležitou pozornost, výrok o trestu podrobně a logicky odůvodnil. Vycházel důsledně z ustanovení § 38 a § 39 tr. zákoníku, kdy posoudil povahu a závažnost spáchaného trestného činu, osobní, rodinné a majetkové poměry obžalovaného, dosavadní způsob jeho života a možnosti jeho nápravy. Vysvětlil, jaké úvahy ho vedly k uložení trestu odnětí svobody nepodmíněného a odvolací soud se s jeho úvahami v uvedeném směru ztotožnil. Správně vyzdvihl značnou závažnost spáchané trestné činnosti, jež je dána i trestní sazbou trestu odnětí svobody od dvou do deseti let. Závažnost jednání obžalovaného je jistě zvýšena i díky užitému násilí, postačí-li k trestnosti citovaným zločinem pouhá pohrůzka násilí nebo jiné těžké újmy. Ve shodě se soudem prvního stupně odvolací soud konstatuje, že obžalovanému nepolehčuje žádná okolnost. Naopak mu přitěžuje rozmysl, když jeho jednání nevykazuje známky afektu, dále ukládání trestu za více (konkrétně 8) trestných činů a předchozí recidiva, neboť v rejstříku trestů vykazuje již čtrnáct záznamů o odsouzení od roku 2013 za různorodou trestnou činnost a pro zahlazení nelze přihlížet pouze ke dvěma z nich. Na obžalovaného bylo opakovaně působeno výchovnými tresty, ale i nepodmíněným trestem odnětí svobody, kdy před spácháním nyní posuzovaného jednání vykonával naposledy nepodmíněný trest odnětí svobody v době od 16. 2. 2018 do 27. 4. 2019.
25. Soud prvního stupně správně obžalovanému uložil se zřetelem k ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest, který přicházel v úvahu k rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 31. 3. 2021, č. j. [REDAKCE], kterým byl obžalovanému pro přečin nadržování podle § 366 odst. 1 tr. zákoníku, jakož i přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 12. 2019, č. j. [REDAKCE], přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 6. 1. 2020, č. j. [REDAKCE] přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 7. 1. 2020, č. j. [REDAKCE], uložení souhrnný trest odnětí svobody v trvání 22 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, a k rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 13. 7. 2021, č. j. [REDAKCE] jímž byl uznán vinným dvěma přečiny krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), písm. d), odst. 2 tr. zákoníku dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž bylo upuštěno od uložení souhrnného trestu.
26. Správně ukládal souhrnný trest v rámci trestní sazby ustanovení § 185 odst. 2 tr. zákoníku, jakožto sazby vztahující se na trestný čin z nich nejpřísněji trestný. Souhrnný trest přitom nesmí být mírnější nežli trest uložený předchozím rozhodnutím. Jiný, než nepodmíněný trest odnětí svobody tak v úvahu nepřicházel. Souhrnný trest odnětí svobody v trvání čtyř roků, tedy trest uložený ve čtvrtině trestní sazby § 185 odst. 2 tr. zákoníku (sazba odnětí svobody na dvě léta až

deset let) je s ohledem na povahu a závažnost spáchané trestné činnosti, jakož i vzhledem k osobě obžalovaného (a zejména jeho předchozí výrazně recidivě) v souladu s účelem trestu a rozhodně není trestem nepřiměřeně přísným, který by bylo nutno k odvolání obžalovaného a absenci odvolání státního zástupce korigovat. Jde o trest zákonný, zcela odpovídající všem uvedeným okolnostem daného případu a poměrům obžalovaného.

27. Pro výkon uloženého trestu odnětí svobody byl obžalovaný podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku správně zařazen do věznice s ostrahou, když podmínky pro jeho zařazení do přísnějšího typu věznice (se zvýšenou ostrahou) shledány nebyly. O konkrétním umístění v příslušné věznici pak rozhoduje její ředitel podle stupně narušení vězněné osoby.
28. Vzhledem k uložení souhrnného trestu soud prvního stupně správně podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku obligatorně zrušil výrok o trestech ze všech citovaných rozsudků Okresního soudu v Mostě, k nimž ukládal souhrnný trest, tedy k rozsudku ze dne 31. 3. 2021, č. j. [REDAKCE] ze dne 18. 12. 2019, č. j. [REDAKCE] ze dne 6. 1. 2020, č. j. [REDAKCE] a ze dne 7. 1. 2020 č. j. [REDAKCE], jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.
29. Pochybení však shledal odvolací soud ve výroku o náhradě škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, která se s nárokem na náhradu škody jako poškozená řádně a včas připojila, neboť jí byla jednáním obžalovaného způsobena škoda vyplacením nákladů zdravotní péče poškozené [REDAKCE] ve výši 1 291 Kč. V této výši je vzniklá škoda prokázána podrobným vyúčtováním a obžalovanému byla soudem prvního stupně podle § 228 odst. 1 tr. řádu správně uložena povinnost k její náhradě. Soud prvního stupně však pochybil ve vyčíslení úroku z prodlení. Tento byl poškozenou Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky požadován v zákonné výši z částky 1 291 Kč ode dne nabytí právní moci rozsudku do zaplacení.
30. Pokud jde o stanovení úroku z prodlení, podle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů.
31. K prodlení dochází uplynutím doby splatnosti. Při uplatnění odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku je z hlediska počátku prodlení obviněného v trestním řízení obvykle rozhodné, kdy bylo obviněnému umožněno prostudovat spis, a tak se dozvědět o uplatněném nároku poškozeného na náhradu škody (srov. § 1958 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Tím není vyloučeno, že se obviněný mohl o uplatněném nároku dozvědět dříve, případně i to, aby poškozený počátek doby, od níž úrok z prodlení požaduje, v návrhu omezil.
32. Včasné a řádné připojení poškozené zdravotní pojišťovny bylo součástí spisového materiálu již v přípravném řízení, a to včetně požadavku na zákonný úrok z prodlení a obžalovaný se o existenci tohoto nároku prokazatelně dozvěděl již v okamžiku prostudování spisu (únor 2020) a výše úroku z prodlení proto měla být určena podle repo sazby stanovené Českou národní bankou ke dni 1. 1. 2020, k němuž tato sazba činila 2 %, tj. úrok z prodlení činil 10 %. Soud prvního stupně však v tomto směru vycházel zcela nesprávně z repo sazby platné v době vyhlášení napadeného rozsudku (27. 7. 2022), kdy činila 7 % a úrok z prodlení tak v důsledku tohoto nesprávného postupu určil nesprávně ve výši 15 %.
33. Jelikož byla tedy soudem prvního stupně nesprávně uložena obžalovanému povinnost k náhradě škody vyšší, než měla být dle platné právní úpravy určena, odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil z podnětu odvolání obžalovaného ve výroku o náhradě škody Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky a podle § 259 odst. 3 tr. řádu znovu při nezměněných výrocích o vině, trestu a náhradě škody poškozené [REDAKCE] rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČ: 41197518, se sídlem

Orlická 2020/4, Praha 3, částku 1 291 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 1 291 Kč od právní moci rozsudku do zaplacení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Poučení o dovolání:

Proti tomuto usnesení lze podat **dovolání**. Dovolání může podat nejvyšší státní zástupce, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a odsouzený pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, které se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání lze podat ve lhůtě dvou (2) měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému směřuje, a to u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni. O podaném dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. Dovolání musí obsahovat (vedle obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 tr. řádu) i údaje, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen uvést, zda dovolání podává ve prospěch či v neprospěch odsouzeného. Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Neúspěšné podání dovolání je zpoplatněno částkou 10 000 Kč.

Ústí nad Labem 15. prosince 2022

Mgr. Radek Šnajdr v. r.
předseda senátu

Vyhotovila členka senátu:
Mgr. Andrea Martiníková v. r.

Gabriela
Beranová
Digitálně podepsal
Gabriela Beranová
Datum: 2022.12.29
08:58:37 +01'00'

